

SCHOOLONDER- STEUNINGS-PROFIEL

havodehof.nl

havo **De Hof**
Oog voor jou

Schoolondersteuningsprofiel

2021-2025

1. Algemene gegevens en kengetallen

Categorale havo De Hof

Directeur: mw. J. Jensen
Zorgcoördinator: mw. T.J.M. van Straaten
Adres: Dapperstraat 315
1093 BS Amsterdam
Telefoon: 020-8938000
E-mail: info@havodehof.nl

Bestuur: Zaam Scholengroep
Bezoekadres: Dubbelink 1
1100 AK Amsterdam
Telefoon: 020-6603298

Schoolgrootte (gemeten op 1 mei 2021):
Totaal 389 leerlingen die als volgt over de school zijn verdeeld:
Havo 1: 3 klassen
Havo 2: 3 klassen
Havo 3: 3 klassen
Havo 4: 3 klassen
Havo 5: 3 klassen

Totaal 15 klassen met gemiddeld 26 leerlingen per klas

Totaal aantal zorgleerlingen: 40
Totaal aantal dyslectische leerlingen: 37

Medewerkers die zich bezighouden met de ondersteuning van leerlingen:

Intern

Zorgcoördinator	Trees van Straaten
Counselor/vertrouwensdocent:	Suzanne Mowday
Schoolsucces coach:	Freddie Hooijer
Remedial teacher:	Caroline Ang

Extern

Begeleider passend onderwijs:	Miranda Slood (Altra)
Ouder- en kind adviseur:	Arnoud Wierstra (OKT)
Leerplichtambtenaar:	Stefano Lantveld (Bureau Leerplicht)
Jeugdarts	Rozanne van Rijn (GGD)
Jeugdverpleegkundige:	Vie Wiersma (GGD)

2. Visie op ondersteuning

Havo De Hof is een kleine school waar elke leerling gezien wordt.

Havo De Hof biedt onderwijs dat leerlingen niet alleen voorbereidt op het examen, maar ook prikkelt om nieuwe talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Saamhorigheid, autonomie en vertrouwen zijn onze kernwaarden die de basis vormen voor de keuzes die we maken, met onze leerlingen en met onze medewerkers.

Een goed en veilig schoolklimaat is van belang om de schoolcarrière van een leerling zo soepel mogelijk te laten verlopen. Als school willen we onze leerlingen passend onderwijs aanbieden en oog hebben voor de ontwikkeling van de leerling als mens. Passend onderwijs betekent hierbij dat een leerling het onderwijs kan volgen dat bij zijn capaciteiten past.

De ondersteuning op De Hof heeft als doel leerlingen in hun ontwikkelings- en leerprocessen te ondersteunen zowel binnen als buiten de les. Als de leerling wat betreft school of zijn persoonlijke ontwikkeling begeleiding of ondersteuning nodig heeft, dan proberen wij die als school, binnen onze mogelijkheden te bieden. Dit kan zowel intern als extern. Hierbij staan zorgvuldigheid, daadkracht en efficiëntie centraal.

3. Overzicht van de ondersteuning

Ondersteuning bij taal- en rekenen	Hoe werkt de school hieraan?
Taal	Extra steunlessen door vakdocenten.
Dyslexie	20% tijdverlenging bij toetsen en de mogelijkheid tijdens de toetsweek toetsen te maken in een apart lokaal. Dit kan aangevuld worden door individuele of groepsbegeleiding door de remedial teacher De mogelijkheid spraaksoftware (claro read) te gebruiken
Rekenen	Extra steunlessen door vakdocenten
Dyscalculie	20% tijdverlenging bij toetsen en de mogelijkheid tijdens de toetsweek toetsen te maken in een apart lokaal. Dit kan aangevuld worden door individuele of groepsbegeleiding door de remedial teacher.

Ondersteuning bij intelligentie	Hoe werkt de school hieraan?
Meer- en hoogbegaafdheid	Mogelijkheid tot gedifferentieerd leren, creativiteit, onderzoeken, projectmatig werken en ontwerpen. Daarnaast ontwikkeling van andere talenten dan in het reguliere onderwijsaanbod middels het havo-talentprogramma.
Disharmonische intelligentie	20% tijdverlenging bij toetsen en de mogelijkheid tijdens de toetsweek toetsen te maken in een apart lokaal. Dit kan indien nodig aangevuld worden door begeleiding door de begeleider passend onderwijs.

Ondersteuning bij motivatie en leren	Hoe werkt de school hieraan?
Motivatatie en concentratie	Mentor heeft individuele gesprekken met leerlingen over motivatie en zoekt samen met de zorgcoördinator naar mogelijkheden om de concentratie te bevorderen in de klas. Mogelijkheid tot verwijzing naar de begeleider passend onderwijs (BPO) of counselor en/of de trajectvoorziening
Studievaardigheden: plannen en organiseren, taakgericht werken	Tijdens mentorlessen wordt aandacht besteed aan studievaardigheden. Daarvoor heeft de school een methode ontwikkeld die ook op de website te vinden is, zodat ouders ook thuis hier met hun kinderen aan kunnen werken. Als er meer nodig is, wordt er begeleiding aangeboden door de mentor, de begeleider passend onderwijs of de remedial teacher.

Ondersteuning bij sociaal-emotioneel functioneren	Hoe werkt de school hieraan?
Sociale vaardigheden	Mentorgesprekken. Mogelijkheid tot gesprekken met counselor of indien nodig met de ouder- en kind adviseur (OKA) die naar speciale programma's kan verwijzen

Angst en stemming (incl. faalangst)	Faalangsttraining in klas 1. Training omgaan met stress in examenjaar. Gesprekken met de mentor, counselor of ouder- en kindadviseur. Indien nodig kan deze de leerling en ouders doorverwijzen naar externe hulp.
Omgaan met grenzen	In klas 1 wordt er een training gegeven die leerlingen laat nadenken over groepsgedrag en het nemen van eigen beslissingen. Daarnaast worden er workshops gegeven over onderwerpen als social media en sexting & grooming,
Middelengebruik en verslaving	Havo De Hof is in het bezit van het themacertificaat Roken, Alcohol en Drugspreventie van de Gezonde School (GGD) Mentoren hebben een training signalering en gesprekstechniek gevolgd die zij kunnen inzetten bij gesprekken met leerlingen. Er wordt in de verschillende jaarlagen door de mentoren gewerkt met lesprogramma's van de GGD om leerlingen bewust te maken van de gevaren van middelengebruik.. Elke twee jaar een interactieve ouderavond over middelengebruik en hoe hiermee om te gaan thuis.

Ondersteuning bij fysieke en zintuiglijke beperkingen	Hoe werkt de school hieraan?
Slechtziendheid, slechthorendheid, motorische beperkingen/ beperkte mobiliteit, beperkte belastbaarheid, chronisch ziek	De school is goed geoutilleerd voor slechtzienden en mensen met motorische beperkingen of beperkte mobiliteit. Er is een (rolstoel) lift aanwezig. Bekendheid en ervaring met aanpassingen voor slechthorendheid bij leerlingen. Leerlingen kunnen ondersteund worden door een begeleider van Viertaal tijdens schooltijd. Mogelijkheid tot aangepast rooster voor leerlingen met een beperkte belastbaarheid en/of chronische ziekte. Indien nodig wordt thuisonderwijs ingezet. Er is ook een mogelijkheid extra aandacht te schenken aan de behoeftes van een leerling vanuit de trajectvoorziening.

Ondersteuning thuis en vrije tijd	Hoe werkt de school hieraan?
Ondersteuning thuis/vrije tijd	Leerlingen die op hoog niveau sporten kunnen een aangepast rooster krijgen in overleg met de club.

4. Intakeprocedure voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte

Instroom klas 1

De Hof houdt zich als Amsterdamse VO-school aan de Amsterdamse Kernprocedure. Er zijn intakegesprekken met leerlingen door de schoolleiding en de zorgcoördinator als de onderwijskundige rapporten (Okidoc) en/of het leerlingvolgsysteem van de basisschool kenbaar maken dat er specifieke problematiek is.

De Amsterdams Standaard beschrijft op welke gebieden de scholen preventieve en licht curatieve ondersteuning zullen kunnen bieden. De Amsterdamse Standaard is verplichtend voor alle aangesloten VO-scholen. Dit betekent dat De Hof ondersteuning dient aan te bieden voor leerlingen met een lichte ondersteuningsbehoefte die voortkomt uit:

- Leer- en ontwikkelproblemen
- Werkhouding problemen
- Fysieke beperkingen
- Benodigde aanpassingen i.v.m. eten/drinken
- Middelengebruik (alcohol, drugs, games)
- Thuisituatie

De Hof streeft een continuüm van zorg na, waarbinnen zoveel mogelijk de integratie van leerlingen die extra zorg en begeleiding nodig hebben, wordt vormgegeven. Uitgangspunt daarbij is dat, gezien de opdracht van het voortgezet onderwijs, een leerling kan worden toegelaten mits redelijkerwijs kan worden verwacht dat hij/zij op onze school een diploma kan halen. Bij de aanmelding van leerlingen met een (specifieke) ondersteuningsbehoefte zullen in goed overleg met alle betrokkenen de mogelijkheden en beperkingen van de leerlingen en de schoolorganisatie worden geïnventariseerd. De school speelt waar mogelijk in op de hulpvraag van de ouders en leerlingen. Onmogelijkheden worden direct met hen besproken, zodat zij eventueel zelf de keuze kunnen maken voor andere opties. Maken ouders toch de keuze om hun kind bij De Hof in te schrijven, dan gaan zij akkoord met de ondersteuning die de school welk en ook niet biedt. Zelf zijn zij dan verantwoordelijk voor de eventuele extra voorzieningen.

Het is mogelijk dat de school oordeelt dat de complexiteit of de zwaarte van de problematiek meer specialistische ondersteuning verlangt dan de school vanuit de licht curatieve basisondersteuning kan bieden. In dat geval zal De Hof onderzoeken of de school, eventueel met aanpassingen van het onderwijs, de benodigde extra ondersteuning toch zelf kan bieden. Als de school constateert dat men ook dan de benodigde ondersteuning zelf niet kan bieden, gaat de school in gesprek met de ouders en is de school van aanmelding verplicht een andere school met een passend programma te zoeken. Pas op het moment dat de geadviseerde school een plaatsingsbesluit heeft genomen, gaat de zorgplicht over naar de school van plaatsing.

Ouders/verzorgers kunnen te maken krijgen met een afwijzing die naar hun mening onterecht is. Als ouders hierover in gesprek willen, kunnen zij bij de schoolleiding terecht. Mocht een gesprek niet tot het gewenste resultaat leiden, dan kunnen ouders een klacht indienen bij de directeur van de school. Als ouders het niet eens zijn met de klachtafhandeling van de directeur kunnen zij een klacht indienen bij de Klachtencommissie van ZAAM. ZAAM is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie van de besturenraad

PCO. De klachtencommissie onderzoekt de afwijzing en oordeelt of deze gegrond is. Het bevoegd gezag neemt vervolgens, met inachtneming van dit oordeel, een beslissing. De volledige klachtenregeling staat op de website van de school www.havodehof.nl.

Indien besloten wordt om tot plaatsing van een leerling met specifieke ondersteuningsbehoeften over te gaan, worden handelingsgerichte afspraken schriftelijk vastgelegd en worden de begeleiding en de ondersteuningsvraag regelmatig geëvalueerd op doelmatigheid. Per schooljaar wordt vervolgens bekeken of de school de noodzakelijke begeleiding en zorg kan blijven garanderen en/of de leerling nog vanuit de eigen mogelijkheden op zijn/haar plaats is binnen de school. Dit wordt vastgelegd in een ontwikkelingsperspectief plan (OPP). In het OPP worden ook de realiseerbare faciliteiten vastgelegd.

De draagkracht en capaciteiten van de school spelen bij de mogelijkheid tot plaatsing een belangrijke rol, in combinatie met het aantal zorgleerlingen waarvoor de school reeds verantwoordelijk is. Ook bij de klassensamenstelling wordt rekening gehouden met het aantal leerlingen met een ondersteuningsbehoefte in de klas. Dit kan variëren van dyslexie tot autisme, lichamelijke beperkingen tot chronische ziekte.

Zij-instroom klas 2, 3 en 4

De Hof neemt deel aan het convenant schoolwisselaars en werkt met de procedure schoolwisseling van VO naar VO ontwikkeld door het Samenwerkingsverband.

Na de beoordeling van het schoolwisselaarsformulier, de cijferlijst, verzuimgegevens en het OPP worden de leerling en zijn/haar ouders uitgenodigd voor een intakegesprek bij de schoolleiding en de zorgcoördinator. Naar aanleiding van dit gesprek kan een leerling worden aangenomen of afgewezen. Een leerling kan worden afgewezen omdat er in de gewenste klas of jaarlaag toch geen plaats blijkt te zijn na de eindrapportvergadering van De Hof. Ook als er sprake is van onvoldoende motivatie of op basis van informatie van de toeleverende school kan een leerling worden afgewezen. Verder kan het zijn dat de school niet aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling tegemoet kan komen.

5. Begeleiding en ondersteuning in de eerste lijn

De basisondersteuning op De Hof:

- Registratie van de zorggegevens of zorgindicatie vanuit de basisschool
- Screening bij toelating door de toelatingscommissie
- Intake bij zorgdossier of zorgindicatie
- Begeleiding door vakdocenten op het vakgebied
- Begeleiding door de mentor bij het geheel van de leerprestaties, studievaardigheden en op het gebied van groepsvorming
- Signaleringsonderzoek (Diataal)
- Decanaat
- Regelmatige bespreking van de vorderingen via de leerlingenbesprekingen
- GGD onderzoek in klas 2 en 4
- Registratie van presentie tijdens elk lesuur via Magister, zichtbaar voor leerling, ouders en medewerkers
- Alles wat in het 'overzicht van de ondersteuning' in hoofdstuk 3 is genoemd.

De eerste lijn heeft betrekking op de leerlingbegeleiding. Op De Hof vervullen de vakdocent en de mentor een primaire rol in de leerlingbegeleiding. De vakdocent is de eerst aangewezen om de leerling te begeleiden en fungeert als probleemoplosser met betrekking tot onduidelijkheden in de aangeboden vakprogramma's, leerachterstanden en vakspecifieke leerproblemen. In de elektronische leeromgeving van De Hof staan de werkwijzers van elk vak. De klassenmentor coördineert de begeleiding van zijn/haar leerlingen, draagt zorg voor de administratie en is verantwoordelijk voor de communicatie met en over de leerlingen van zijn/haar klas. Vakdocent en mentor vormen de spil van de reguliere leerlingbegeleiding. Zij werken nauw samen.

In ieder leerjaar wordt de begeleiding en eventuele zorg van leerlingen gevolgd en geëvalueerd. Dit vereist regelmatige leerlingenbesprekingen als vast onderdeel van de begeleiding. Dit gebeurt in de vorm van klassenbesprekingen, rapportvergaderingen en mentorenoverleggen. Duidelijk moet zijn wat een begeleidingstraject moet opleveren en wie wat geacht wordt te doen. Het begeleidingstraject moet regelmatig geëvalueerd worden op doelmatigheid en een afgeperkt tijdspad hebben. De inhoudelijke verantwoordelijkheid voor het controleren of iedereen, inclusief de leerling en de ouders/verzorgers, zich aan de gemaakte afspraken houden, ligt bij de mentor en bij de schoolleiding. Overstijgt de zorg de eerste of tweede lijn, dan is de zorgcoördinator hier met de schoolleiding verantwoordelijk voor.

Het geoorloofd en ongeoorloofd verzuim wordt bijgehouden in Magister. Ouders hebben ook toegang tot dit deel van Magister en kunnen op die manier zelf het verzuim van hun zoon/dochter in de gaten houden. De mentor en de afdelingscoördinator nemen contact op met ouders als een leerling bij veelvuldig verzuim. Het volledige verzuimprotocol is te vinden op de website van de school www.havodehof.nl

Vanaf 2014 is het wettelijk verplicht om de resultaten van de onderbouwleerlingen te volgen voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde/rekenen. Voor dit leerlingvolgsysteem maakt De Hof gebruik van de methode Diataal. Deze toetsen worden digitaal afgenomen en meten de prestaties van de leerlingen op kernvaardigheden. De resultaten van de Diataal toetsen worden gebruikt om de leerlingen te selecteren voor de steunlessen taal of rekenen.

Tevens worden deze doorgegeven aan de schoolleiding, de mentoren en de docenten Nederlands, wiskunde en Engels. De informatie kan gebruikt worden als ondersteunende factor bij het determineren van de leerlingen, aanpassingen in het curriculum van de vakken en het aanbieden van steunlessen.

In klas 1 vindt er een dyslexiescreening plaats. Wanneer het vermoeden van dyslexie bestaat, wordt bij de betreffende leerlingen een dyslexie screening test (DST) afgenomen. Op grond van de resultaten hiervan krijgen de ouders het advies om hun kind te laten testen op dyslexie bij een erkend instituut met doel tot het verkrijgen van een dyslexieverklaring. Deze dyslexieverklaring geeft recht op een aantal faciliteiten, zoals tijdverlenging bij toetsen of aanpassing van de normering bij spelling bij de talen.

Als een vakdocent een ondersteuningsbehoefte opmerkt bij een leerling bespreekt hij/zij dat met de mentor. Tijdens een klassenbespreking kan de mentor deze docent een aantal tools geven hoe met deze leerling om te gaan. Als de problematiek de expertise van de vakdocent en mentor overstijgt, meldt de mentor de leerling aan bij de zorgcoördinator. Die onderzoekt welke specifieke ondersteuning de leerling en/of docent nodig heeft. De leerling wordt besproken in het interne zorgoverleg. Er wordt op grond van de problematiek bepaald wat deze leerling nodig heeft en wie hem gaat begeleiden. De mentor maakt na overleg met de betrokkenen een OPP. Dit wordt besproken met ouders en ondertekend. Dit OPP wordt na een met elkaar overeengekomen periode geëvalueerd en bijgesteld door ouders, mentor en zorgcoördinator.

Het vertrouwen (durven) schenken aan de leerling is een van de kenmerken van het profiel van de docent op De Hof. Elementen als positieve feedback, individuele benadering en aandacht voor zelfredzaamheid liggen daarin besloten.

Indien een leerling behoefte heeft aan extra ondersteuning en/of begeleiding bij het plannen en structureren of bij het bepalen van de juiste leerstrategie dan kan hij/zij of zijn/haar mentor dat een docent verzoeken. Mocht een leerling andere ondersteuningsbehoeften hebben, dan is er de mogelijkheid doorverwezen te worden naar de counselor. Een dyslectische leerling kan (beperkt) ondersteund worden door een remedial teacher. Het gaat daarbij om ondersteuning bij het aanbieden van leer- en leesstrategieën en eventuele aanvullende begeleiding bij het leren van de moderne vreemde talen.

De school kent een vertrouwensdocent die door de leerlingen desgewenst kan worden geraadpleegd.

Een goede communicatie en afstemming met ouders is cruciaal. Ouders zijn heel belangrijk voor het welbevinden en functioneren van hun kind op school. De Hof probeert ouders dan ook zoveel mogelijk te betrekken bij de schoolgang van hun kind via ouderavonden, inzage in Magister, contact via de mail ende mogelijkheid een beroep te doen op de ouderraad die maandelijks overlegt met de directie. Informatie wordt gepubliceerd op de website van de school. Ouders zijn nog belangrijker als het een leerling met ondersteuningsbehoeften betreft. Vaak hebben deze leerlingen al een hele “zorggeschiedenis” voordat ze op school komen. Ouders zijn ervaringsdeskundig en daardoor in staat te helpen bij het formuleren van de behoeften.

Ouders van leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften worden na aanname uitgenodigd voor een gesprek met de zorgcoördinator, schoolleiding en/of mentor en in een aantal gevallen de begeleider passend onderwijs (BPO). Aan de hand van dit gesprek wordt een OPP opgesteld. Dit plan wordt twee maal per jaar geëvalueerd en bijgesteld.

6. Ondersteuning in de tweede lijn

Begeleiding, extra ondersteuning en zorg kunnen niet in alle gevallen van elkaar gescheiden worden. Een leerling volgt zelden een strikt chronologisch traject van begeleiding, via extra ondersteuning naar zorg of terug. In een aantal gevallen start het zorgtraject op hetzelfde moment als de reguliere leerlingbegeleiding, zoals bij een leerling die met een ondersteuningsbehoefte van de basisschool komt en bij de aanname al een uitgebreide intake heeft gehad. Anderzijds wordt de zorgvraag in een flink aantal gevallen slechts deels zichtbaar binnen de schoolontwikkeling van de leerling tijdens zijn of haar schoolloopbaan. In die gevallen is vaak wel sprake van een zich geleidelijk aan ontwikkelende zorgvraag en een daaraan gekoppeld zorgtraject.

De tweede lijn heeft vooral de taak een diagnose te stellen en handelingssuggesties te doen met als doel hulp te verlenen (intern) of door te verwijzen (extern). Betreft het een zorgleerling, dan wordt hij/zij automatisch besproken in het interne zorgteam (IZO). De vergadering van het interne zorgteam is tweewekelijks. De BPO, weliswaar derdelijns, sluit ook aan bij het overleg, omdat hij binnen school structureel een aantal zorgleerlingen begeleidt. De notulen worden naar het MT en de afdelingscoördinatoren gestuurd, zodat zij de behandelde leerlingen kunnen bespreken in het mentorenoverleg. In geval van een leerling met/voor wie extra ondersteuning wordt ingezet, is er sprake van een OPP.

Leerlingen die in de tweede lijn besproken worden, ontstijgen het niveau van de reguliere competenties van de vakdocenten en mentoren. Ze kunnen worden doorverwezen naar de counselor, trajectvoorziening, ouder- en kind adviseur (OKA), of naar een van de leden van het Zorg Advies Team (ZAT). Doorgeleiding gebeurt onder verantwoording van de zorgcoördinator en schoolleiding. De zorgcoördinator heeft hierin een coördinerende rol.

De school kent verschillende interventiemogelijkheden gericht op de individuele leerling of gericht op groepen leerlingen. Deze interventiemogelijkheden verschillen per leerling en kunnen variëren van het oplossingsgerichte 5-gesprekken model door de counselor, begeleiding van de remedial teacher, gesprek met de jeugdarts, melding bij de leerplichtambtenaar in geval van extreme absentie, acties om de leerlingen planmatig te laten revalideren en re-integreren tot gesprekken over rouwverwerking. Mogelijke achterliggende zorgvragen worden in kaart gebracht en binnen het Zorg Advies Team besproken. Verwijzingen vinden dan bijvoorbeeld plaats naar externe sociale vaardigheidstrainingen en/of nader onderzoek door de GGZ of vrijgevestigde kinderpsychologen en kinderpsychiaters. Leerlingen die veelvuldig ziekgemeld worden, worden door de verzuimcoördinator i.s.m. de schoolleiding aangemeld bij de GGD binnen het programma M@ZL (Medische Advisering Ziekgemelde Leerling). De zorg coördinator wordt hiervan op de hoogte gesteld.

7. Ondersteuning in de derde lijn (specialistische zorg)

Hoewel het gaat om een klein deel van de leerlingen is specialistische hulp (advies, expertise of bovenschoolse inzet) nodig in de school of naast school voor leerlingen met een bijzondere ondersteuningsvraag. Te denken valt aan leerlingen met een gedragsstoornis, zoals ASS, leerlingen met een disharmonisch profiel, leerlingen met stapelproblematiek en leerlingen met een ernstige visuele of auditieve beperking en langdurig zieke kinderen. De derdelijns begeleiding bestaat uit externe zorgverleners die vanuit hun organisatie specialistische hulp kunnen geven of vanuit hun functie kunnen doorverwijzen naar andere externe instanties. Een aantal van deze externe zorgverleners participeren in het Zorg Advies Team (ZAT): jeugdarts, ouder- en kind adviseur en de leerplichtambtenaar. Tijdens het ZAT overleg (6-wekelijks) worden zorgleerlingen besproken om voor hen een zo goed mogelijk zorgtraject te starten of te onderhouden.

Indien de tweedelijns begeleiding onvoldoende ondersteuning kan bieden, wordt de leerling doorgeleid naar de specialistische zorg en aangemeld voor het ZAT. In een enkel geval blijft de ondersteuning bij de tweede lijn, maar wordt de leerling wel besproken in het ZAT overleg. In het ZAT worden leerlingen besproken voor wie het noodzakelijk blijkt de externe zorgpartners bij het zorgtraject te betrekken of extern te verwijzen. Het ZAT wordt gevormd door de ouder- en kind adviseur, de leerplichtambtenaar, de jeugdarts, de afdelingscoördinatoren en de zorgcoördinator onder eindverantwoordelijkheid van (een lid van) de schoolleiding. Het ZAT kan via de leerplichtambtenaar actie ondernemen bij veelvuldig ongeoorloofd schoolverzuim in relatie tot alle mogelijke factoren die dit schoolverzuim kunnen veroorzaken en kan via de zorgcoördinator en de jeugdarts onderzoeken of er sprake is van psychosomatische problematiek. Het ZAT kan tevens doorverwijzen naar externe hulpverlening. De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor de procesbewaking en voor terugkoppeling en interne communicatie.